Coordinadora
Catalana de Fundacions

La importància de les fundacions a la Catalunya del segle XXI

Pere-A. Fàbregas

President Coordinadora Catalana de Fundacions

Societat Catalana d'Economia

Institut d'Estudis Catalans - Sala Puig i Cadafalch

25 maig 2022

Índex

1. Què és una Fundació ?
2. Un País de Fundacions
3. Territori i Àmbits
4. Perspectiva de Gènere
5. Un Sector Econòmic
6. Filantropia
7. Fiscalitat
8. Coord. Cat. de Fundacions
9. Els Camins del Futur
10. Epíleg

1. Què és una Fundació ?

Què és una fundació?: **TRETS PRINCIPALS**

Entitat sense ànim de lucre.
Amb visió de continuitat
Que administra uns bens per assolir uns objectius.

Uns objectius determinats per **la voluntat del fundador**

Però que no poden beneficiar al fundador.

Els objectius de les fundacions han de ser d'**interès general** en benefici de la societat.

L'òrgan de govern de les fundacions és el **patronat**,

- Que vigila que es compleixi la voluntat del fundador i que es facin bé les coses
- Els càrrecs de Patró no poden ser remunerats però tenen tota la responsabilitat
- Les activitats de la fundació no poden beneficiar als patrons, ni els seus familiars fins a quart grau de consanguinitat.

Què és una fundació?: **TRETS PRINCIPALS**

La Generalitat té el **Protectorat** de les fundacions de Catalunya

- Que regula i supervisa la tasca dels Patronats, amb facultats de control, inspecció i sanció.

En cas de liquidació

- Els bens de les fundacions van a un altra fundació d'objectius similars o a l'Administració Pública.
- Els bens o diners no tornen mai al fundador.

Les fundacions no tenen propietari, el propietari és la societat

Per aquestes característiques, de no afany de lucre i finalitats d'interès general, les fundacions tenen **deduccions fiscals** per als donants i per la pròpia fundació. A canvi, tenen un **sistema de control** des de l'Administració molt exigent.

Què és una fundació?: **MARC LEGAL**

Marc Jurídic

- Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya [2008]
- Llei del Protectorat [2014]
- Llei de Transparència [2014]

Marc Fiscal

- Ley 49/2002, de 23 de diciembre, de régimen fiscal de las entidades sin fines lucratives y de los incentivos fiscales al mecenazgo [2002]
- Actualment en tramitació una Proposició de Llei de modificació presentada pel PDeCAT al Congrés dels Diputats

Altri

- Addicionalment les fundacions estan afectades per moltes disposicions jurídiques generals o sectorials, com la Llei antiblanqueig o la Llei espanyola de transparència, o una futura Llei de l'Economia Social de Catalunya.

Què és una Fundació: **LA IMPORTÀNCIA DELS PATRONS**

- Els patrons són una figura capdal a les fundacions, són l'òrgan de govern
- Es una forma de voluntariat, d'alt nivell, que permet que funcioni tot plegat
- Els patronats necessiten regles de selecció i rotació de patrons
- Els patrons han de tenir clares les normes de bon govern, evitant els conflicte d'interessos, aportant els seus coneixements professionals, i treballant en equip.
- S'han d'esperonar les vocacions de persones per fer de patrons/es.
- **Fan falta !!!**

	Dones	Homes
• **Gènere**	**43 %**	**57 %**

	< 50 a.	50-65 a.	➢ 65 a.
• **Edat**	**20 %**	**55 %**	**25 %**

	Educacio obligatoria	Batxillerat FP	Universitat	Post Universitat
• **Formació**	**2 %**	**9 %**	**80 %**	**9 %**

Font.- CCF. Flaix 2. Patronats (Abril2022)
(enquesta 150 fundacions)

Què és una fundació?: **TRANSPARÈNCIA**

Transparència

- Les fundacions han de presentar cada any estats financers al Protectorat, i publicar molta informació a la web
- Depenent de la mida, i de si reben o no subvencions públiques, les fundacions han de publicar addicionalment un Balanç Social, tenir un Codi de Bon Govern, i publicar un Informe Anual de Govern Corporatiu

Informació pública de Fundacions

- La informació de totes les fundacions del país (estats financers, membres protectorats, finalitats fundacionals, manera de contactar, ...) es pot consultar a:
  - la **Guia d'Entitats del Departament de Justícia de la Generalitat**
    - → **anar-hi**
  - el **Directori de Fundacions de la Coordinadora Catalana de Fundacions**
    - → **anar-hi**
- Es un esforç de transparència que només existeix en el món de les fundacions

Què és una fundació?: **OPINA MICHAEL PORTER**

*"**Les fundacions poden i deuen conduir el progrés social.***

*Tenen el potencial de fer un **ús més eficient dels recursos escassos** que els donants individuals o el govern **lliures de pressions polítiques**, les fundacions poden explorar noves solucions als problemes socials amb **una independència** que el govern mai no pot tenir ... "*

*"I en comparació amb els donants individuals, les fundacions tenen l'escala, l'horitzó de temps, i la gestió professional per crear beneficis per a la societat **de manera més eficient**"*

*"**Una fundació crea valor** quan aconsegueix un benefici social equivalent, amb un menor nombre de dòlars o crea un major benefici social amb costos comparables"*

Michael Porter: *Philanthropy's New Agenda: Creating Value*
Harvard Business Review

2. Un País de Fundacions

Un país de fundacions: **LES ARRELS I LA HISTÒRIA**

Els inicis

- Caldria aprofundir-ho, però les primeres fundacions de les que tenim referència comencen en el segle XII, i estaven centrades en dotar hospitals per tot el territori de Catalunya.
- En hi ha de dotades per persones privades, per l'Església (bisbats, capítols catedralicis i ordes militars), i per nobles.

Les Fundacions més antigues, amb mès de 500 anys (sòcies de la CCF)

- 1170. Fundació Hospital de Sant Celoni
- 1260. Fundació Sant Andreu Salut (Manresa)
- 1313. Fundació Salut Empordà (Figueres)
- 1324. Fundació Sant Joan Baptista (Sitges)
- 1328. Fundació Privada Hospital Asil de Granollers
- 1386. Fundació Residència Santa Susanna (Caldes de Montbui)
- 1401. Fundació Privada Hospital de la Santa Creu i Sant Pau (Barcelona)
- 1464. Fundació Hospital de Sant Pau i Santa Tecla (Tarragona)

Un País de Fundacions: **ELS DARRERS ANYS**

Els canvis de marc jurídic (1978-1982)

- La dinàmica de les fundacions va canviar radicalment amb l'aprovació de la Constitució (1978) i de la primera llei catalana de fundacions (1982), adaptant-se les fundacions a la època i començant a créixer amb força.

La situació actual (1998-2020)

- El nombre fundacions existents a Catalunya en el 1998 era de **1.194** entitats, xifra que amb les dades del darrer any conegut, el 2020, ja havia crescut fins a les **2.621** fundacions.
- Un creixement accelerat que ha portat a multiplicar per **2,2 vegades** les fundacions existents en tant sols 22 anys.

Una estimulant barreja d'antic i modern

Un País de Fundacions: **EVOLUCIÓ DEL NOMBRE D'ENTITATS**

A part de empreses i administració pública, las entitats de Catalunya son: Fundacions, Associacions, Cooperatives i Mutualitats

En el període 1998-2020, el nombre de fundacions i associacions s'ha mes que duplicat.

Al contrari, el nombre de cooperatives i de mutualitats s'ha anat reduint al llarg d'aquests anys

Les dades de base provenen de l'IDESCAT

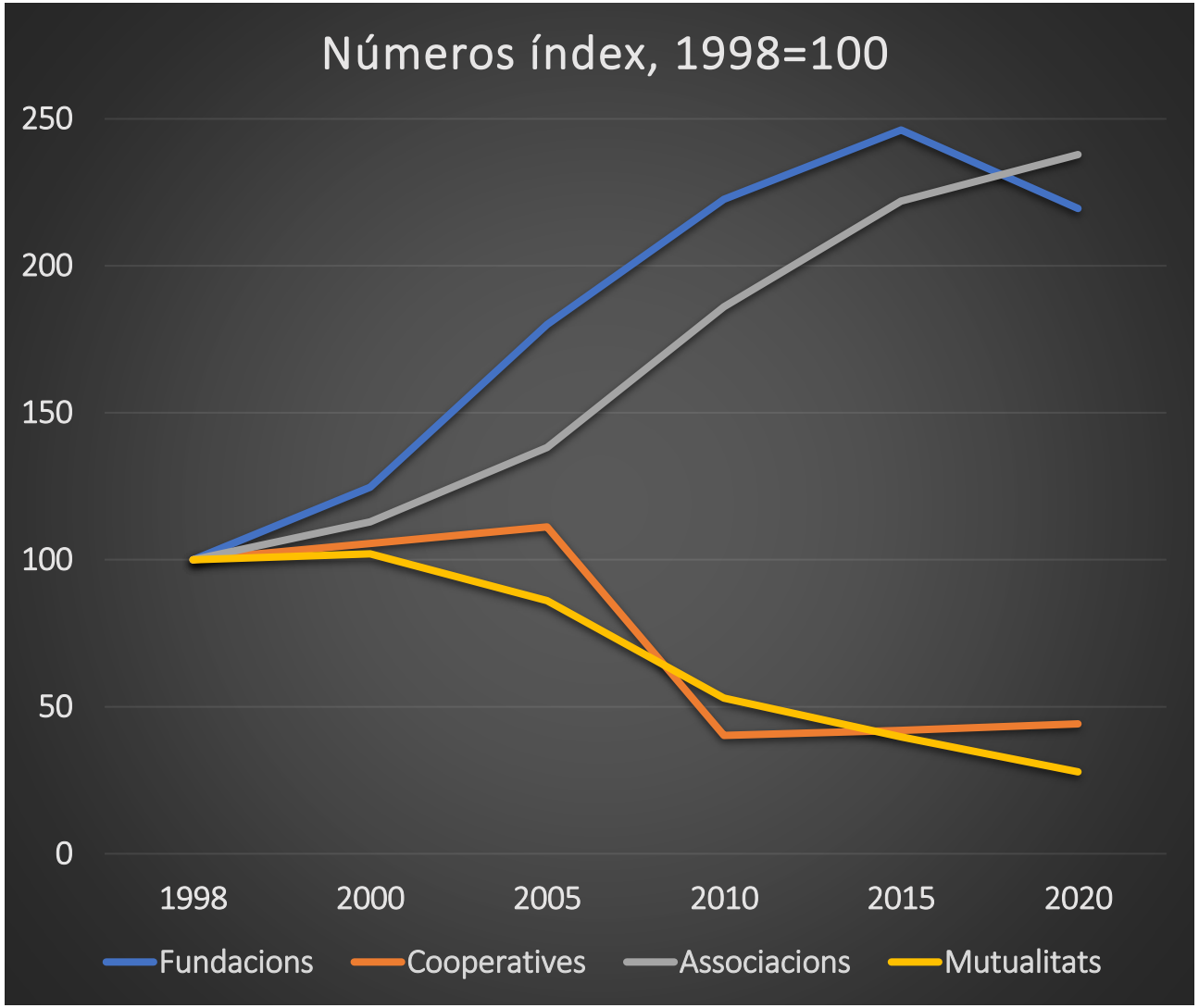

Un País de Fundacions: **DIFERÈNCIES ENTRE ENTITATS**

- Les Fundacions estan orientades cap a la **societat** [els altres], la resta d'entitats, en general, estan orientades cap als seus socis [ajuda mutua]
- Les Associacions estan menys orientades a la **activitat econòmica** que la resta
- Les Cooperatives tenen normalment **afany de lucre**, les altres entitats no
- Fundacions i Associacions no poden **retribuir als òrgans de govern** per contra les Cooperatives i Mutualitats si ho poden fer
- Fundacions i Associacions no poden **distribuir excedents anuals,** per contra les Cooperatives i Mutualitats si ho poden fer
- En **liquidació** les Fundacions i Associacions no poden adjudicar-se el patrimoni, i les Cooperatives i Mutualitats si que poden
- Les **Associacions d'Utilitat Pública** estan orientades a la societat (en hi ha 300 de 75.000)
- **Les Cooperatives d'Iniciativa Social** no tenen finalitat de lucre (en hi ha unes 130 de 4.000)

3. Territori i Àmbits

Territori i Àmbits: **PRESÈNCIA AL TERRITORI (2020)**

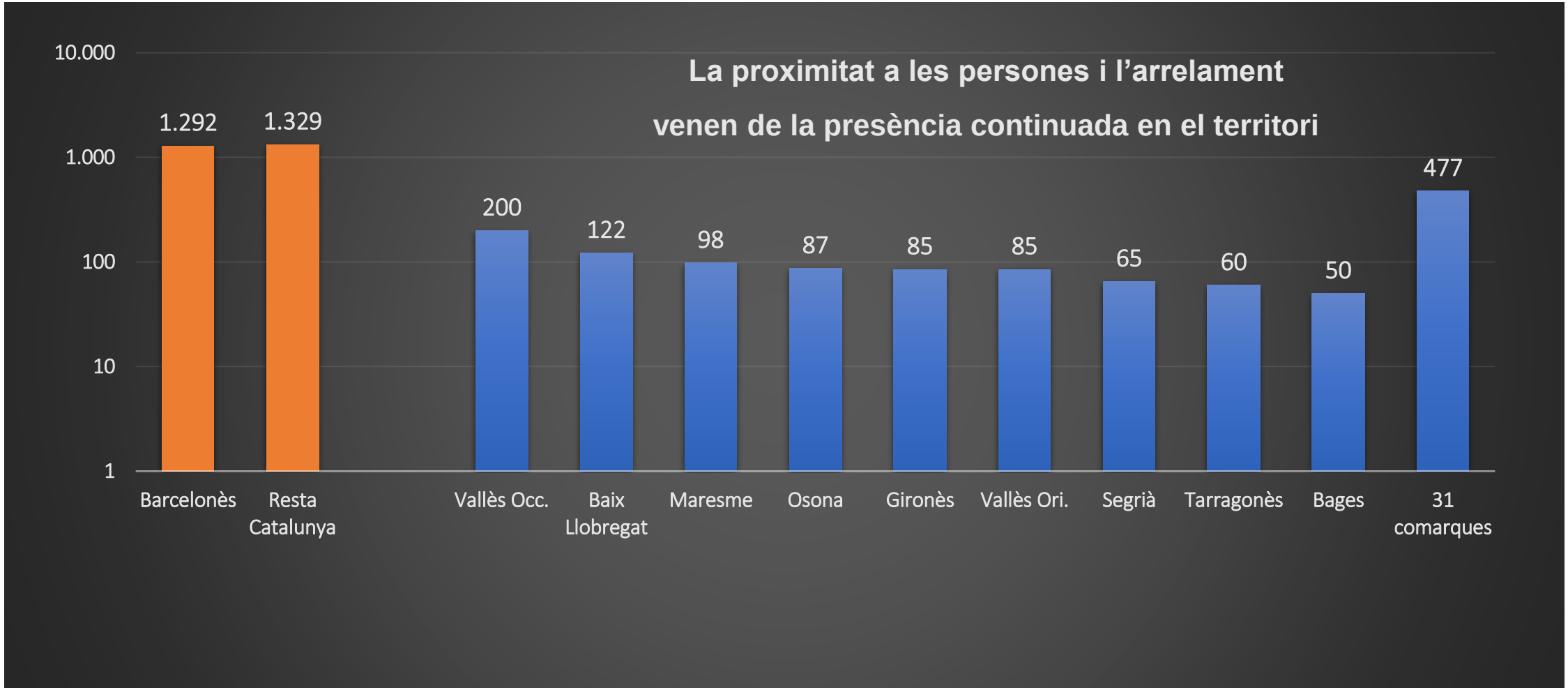

Territori i Àmbits: **DADES COMARQUES (1998-2020)**

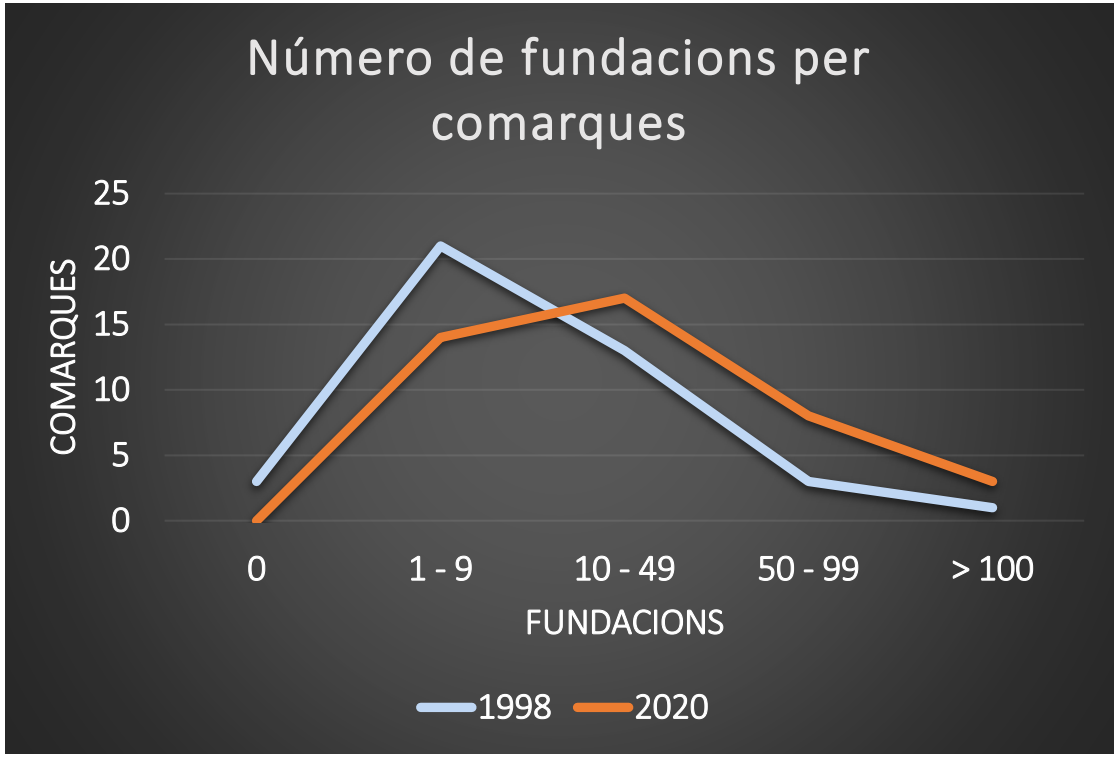

Noves comarques	1998	2020	Incr.
Ribera d'Ebre	0	3	+ 3
Terra Alta	0	2	+ 2
Alta Ribagorça	0	1	+1

Creixement (núm.)	1998	2020	Incr.
Barcelonès	660	1292	+ 632
Vallès Occidental	72	200	+ 128
Baix Llobregat	55	122	+ 67
Vallès Oriental	27	85	+ 58
CATALUNYA	1.194	2.621	+ 1.427

Creixement (%)	1998	2020	Multiplicador
Cerdanya	2	11	x 5,5
Pla de l'Estany	2	11	x 5,5
Pla d'Urgell	1	5	x 5,0
Alt Urgell	2	8	x 4,0
CATALUNYA	1.194	2.621	x 2,2

Territori i Àmbits: **DADES ÀMBITS (2000-2020)**

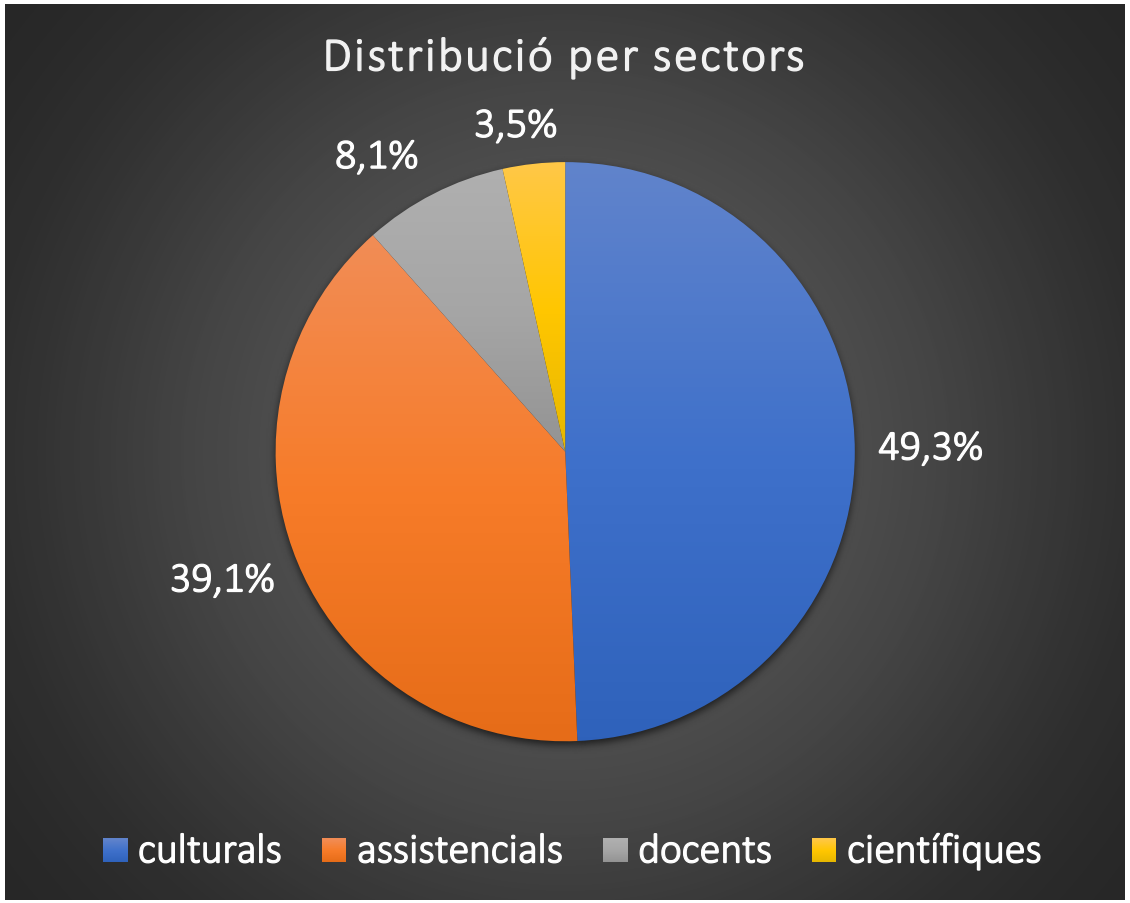

Sectors d'activitat	2000	2020	Incr. núm.	Incr. %
Culturals	712	1293	+ 581	+ 82 %
Assistencials	525	1025	+ 500	+ 95 %
Docents	195	212	+ 17	+ 9 %
Científiques	57	91	+ 34	+ 60 %
CATALUNYA	1.489	2.621	+ 1.132	+ 76%

4. Perspectiva de Gènere

Perspectiva de Gènere: **FUNDACIONS I COORDINADORA**

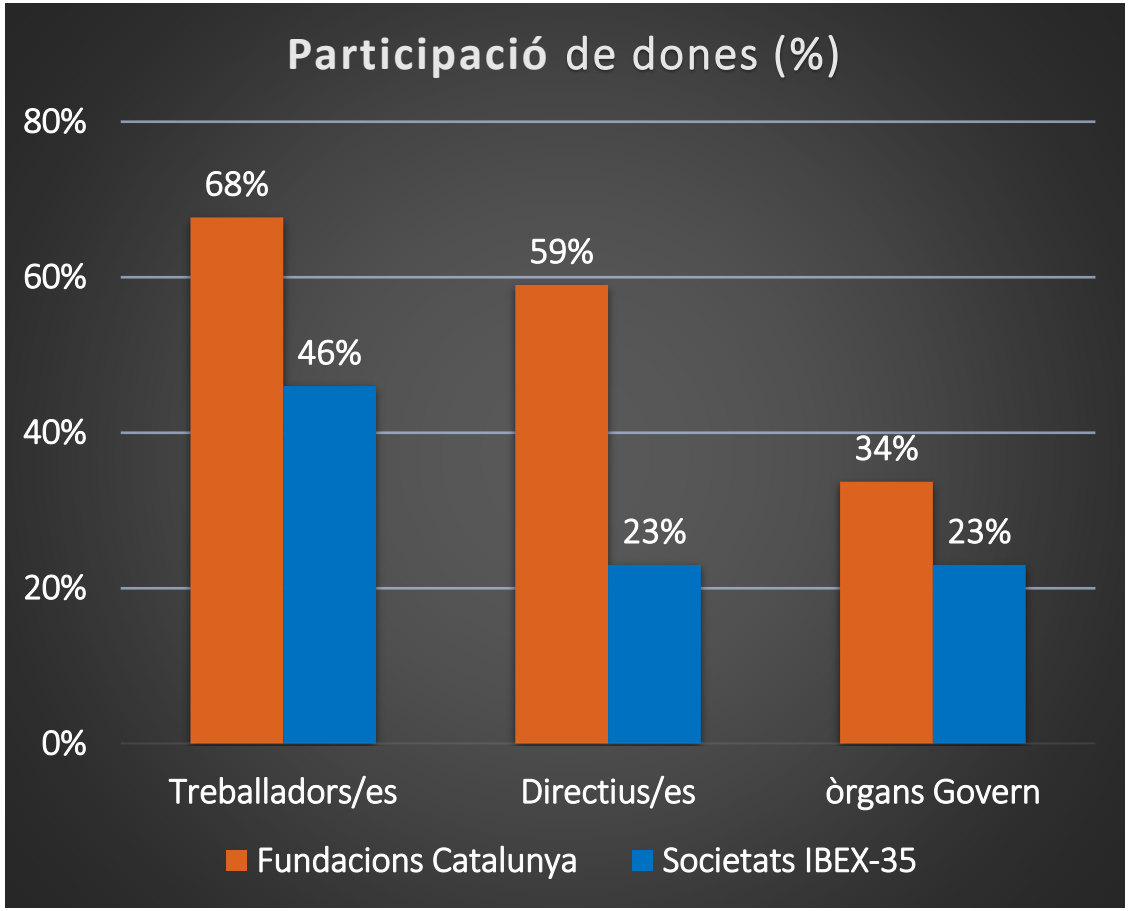

Grups analitzats	% Dones	% Homes
Treballadors/es	68 %	32 %
Directius/es	59 %	41 %
Patronats	34 %	66 %
Voluntariat	65 %	35 %

Font.- Observatori de Fundacions (2020): *La composició de gènere a les fundacions*. Barcelona, CCF

Coordinadora Catalana de Fundacions	% Dones	Persones grup
Junta Directiva	54 %	13
Gerència	100%	1
Treballadors/es	83 %	6
Persones Comissions	58 %	71

5. Un Sector Econòmic

[Les xifres inclouen a les fundacions adscrites al Protectorat de la Generalitat de Catalunya]

Un Sector Econòmic: **VALOR AFEGIT BRUT**

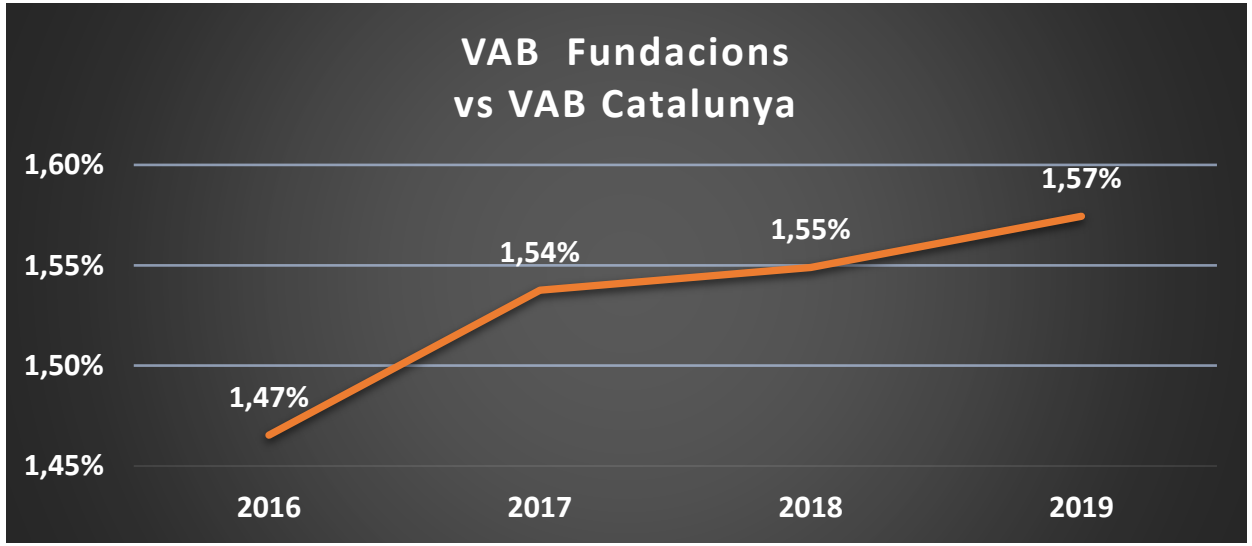

Valor Afegit Brut (M€)	2016	2017	2018	2019	Incr.% 2019/ 2016
• FUNDACIONS	2.933	3.274	3.428	3.611	21 %
• CATALUNYA	204.386	212.921	221.305	229.347	12 %
% Fundacions / Catalunya	1,47 %	1,54 %	1,55 %	1,57 %	

Comparança sectors econòmics	2016	2018	Incr.% 2019/ 2016
FUNDACIONS	2.995	3.428	14 %
Ind.química i refino petroli	4.584	4.456	-3 %
Fabric. material transport	4.127	4.450	8 %
Fabric. productes farmacèutics	3.484	3.503	1 %
Energia elèctrica i gas	3.205	3.406	6 %
Indústria tèxtil	2.389	2.388	0 %
Agricultura, ramaderia i pesca	1.944	2.058	6 %
Indústria fusta i paper	1.609	1.719	7 %
Captació, potab. i distribució aigua	867	828	-4 %

Un Sector Econòmic: **OCUPACIÓ I RESILIÈNCIA**

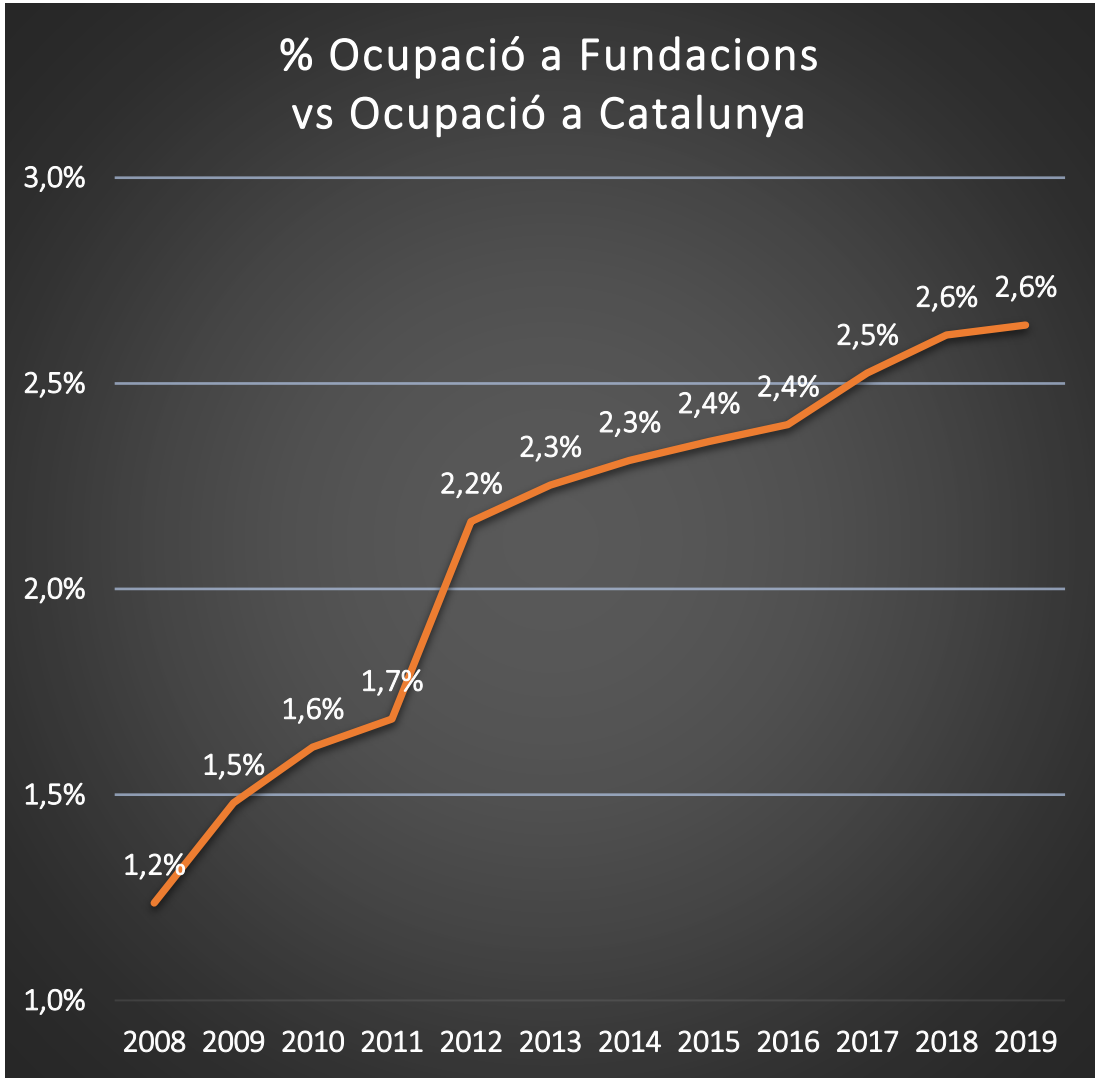

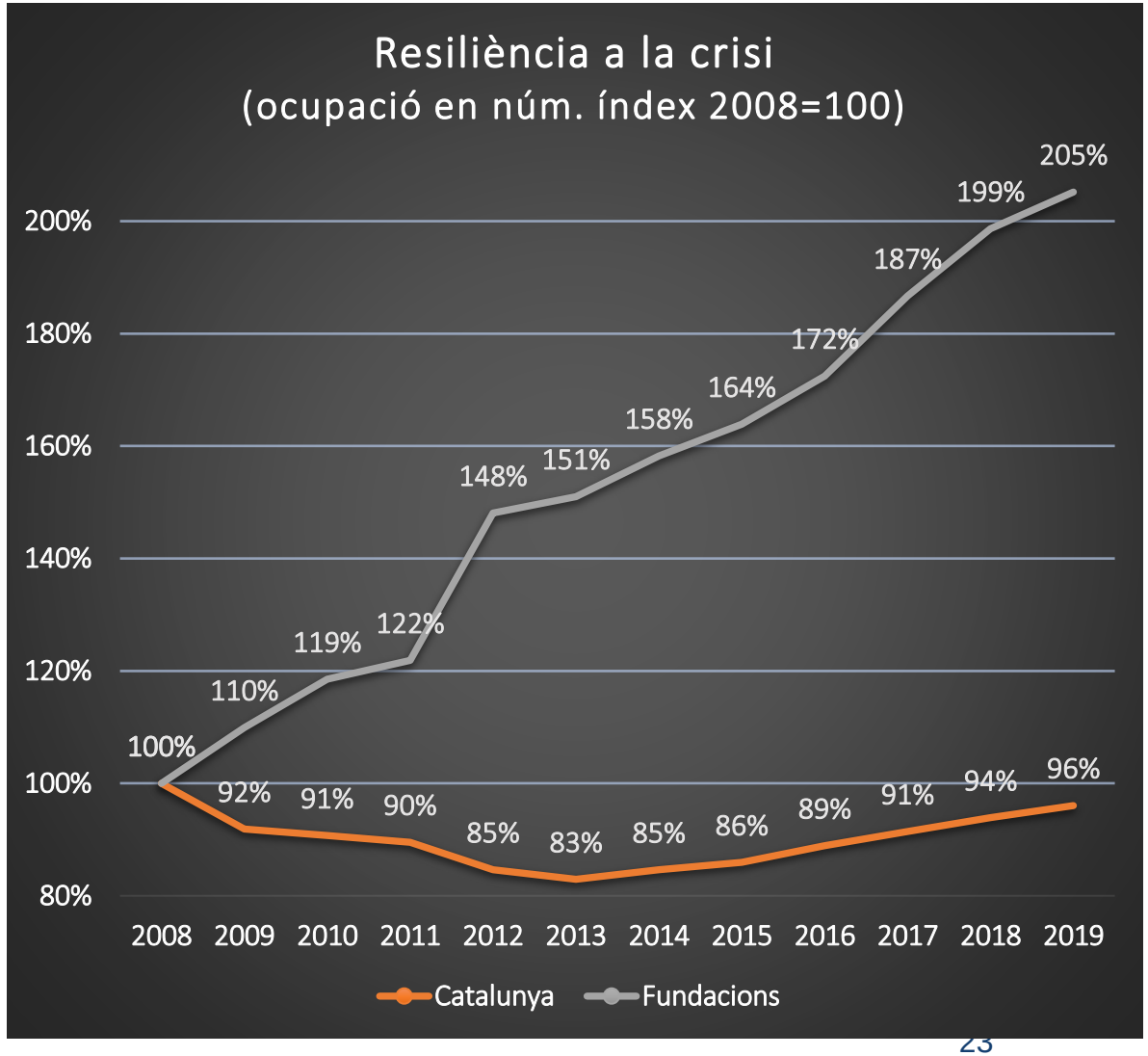

Un Sector Econòmic: **FUNDACIÓ MEDIANA A CATALUNYA (2019)**

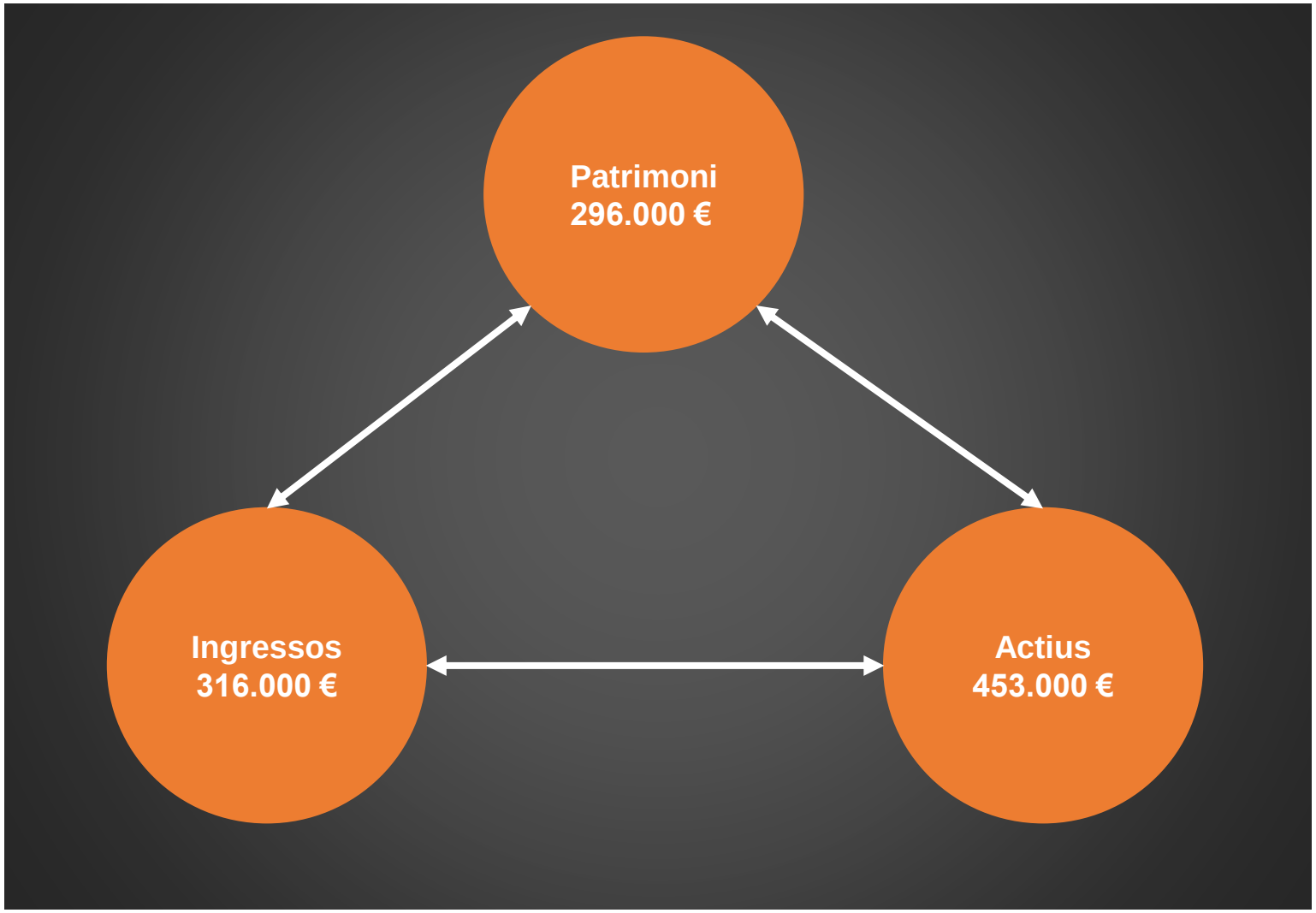

Un Sector Econòmic: **INGRESSOS, ACTIUS I PATRIMONI**

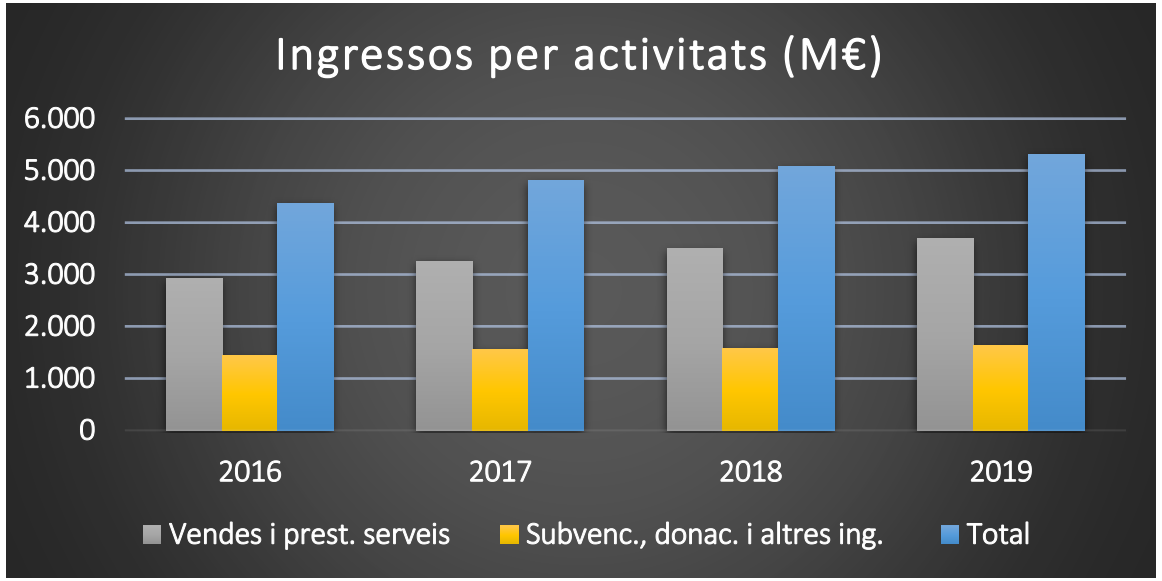

Ingressos (M€)	2016	2017	2018	2019
• Vendes i prestacions de serveis	2.933	3.257	3.494	3.689
• Subvencions, donac. i altres ing.	1.437	1.556	1.580	1.630
INGRESSOS PER ACTIVITATS	4.370	4.813	5.075	5.318
% Vendes/ Ingressos	67 %	68 %	69 %	69 %

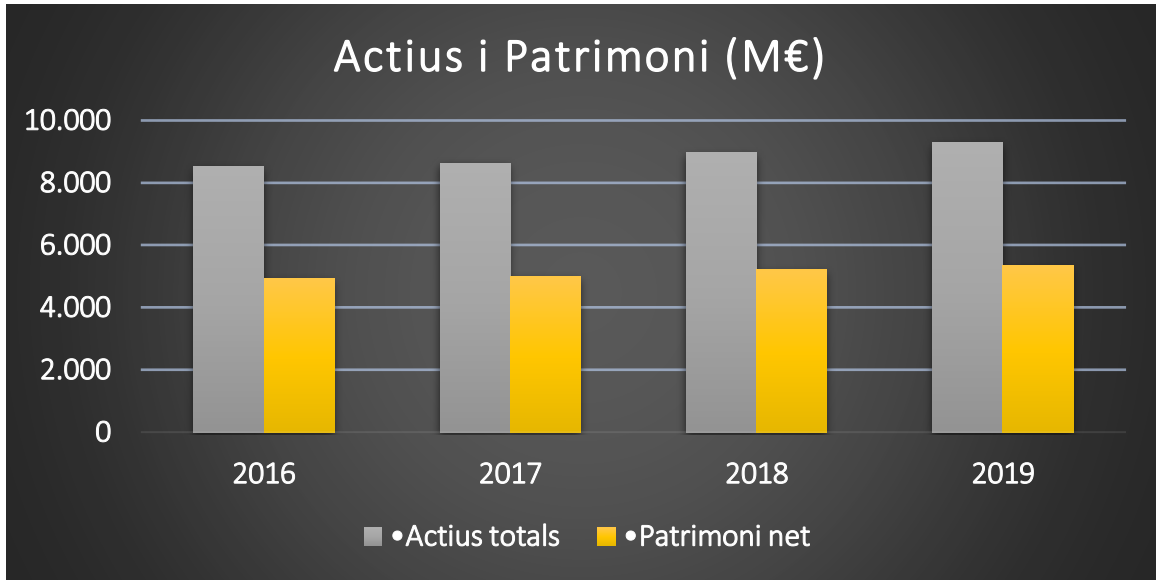

Actius i Patrimoni (M€)	2016	2017	2018	2019
• Actius totals	8.516	8.636	8.960	9.275
• Patrimoni net	4.922	4.986	5.205	5.350
% Patrimoni / Actius	58 %	58 %	68 %	58 %

Un Sector Econòmic: **SUBVENCIONS I DONATIUS REBUTS**

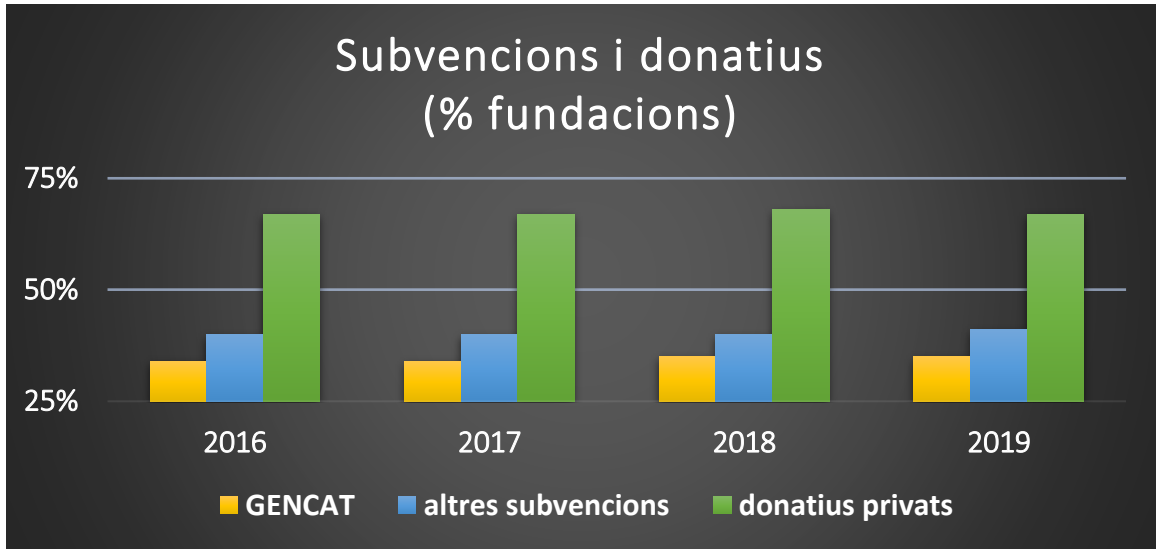

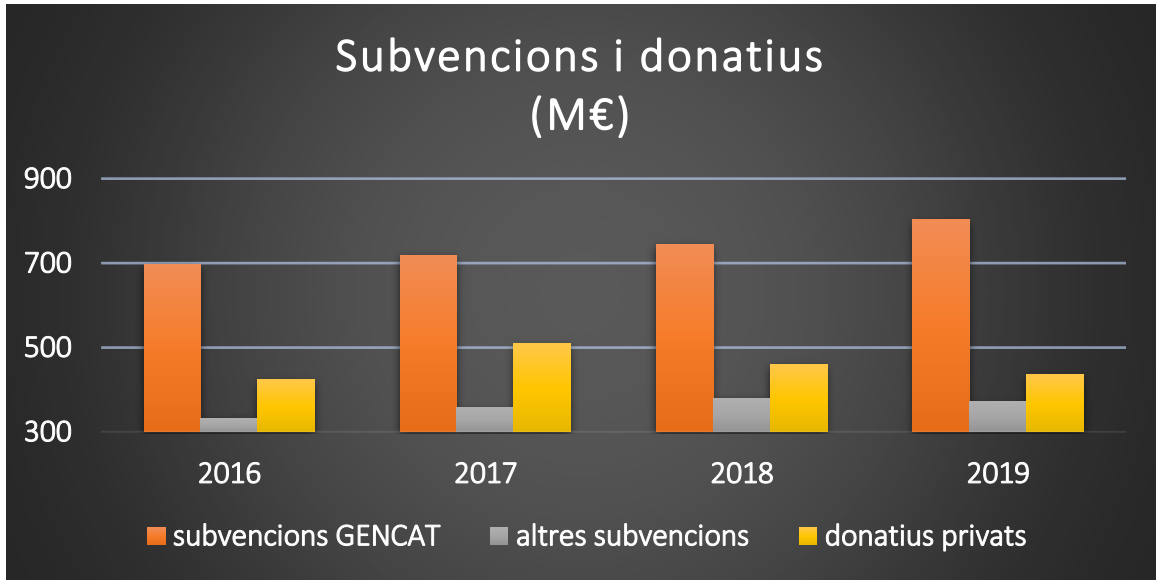

Fundacions	2016	2017	2018	2019
FUNDACIONS ACTIVES	2.022	2.011	2.028	1.989
• amb subvencions GENCAT (%)	34 %	34 %	35 %	35 %
• amb altres subvencions (%)	40 %	40 %	40 %	41 %
• amb donatius privats (%)	67 %	67 %	68 %	67 %

Subvencions i donatius (M€)	2016	2017	2018	2019
• subvencions GENCAT	697	719	745	803
• altres subvencions	333	357	380	372
• donatius privats	423	509	460	435
TOTAL	1.453	1.585	1.585	1.610

Un Sector Econòmic: **AJUTS CONCEDITS I INVERSIONS**

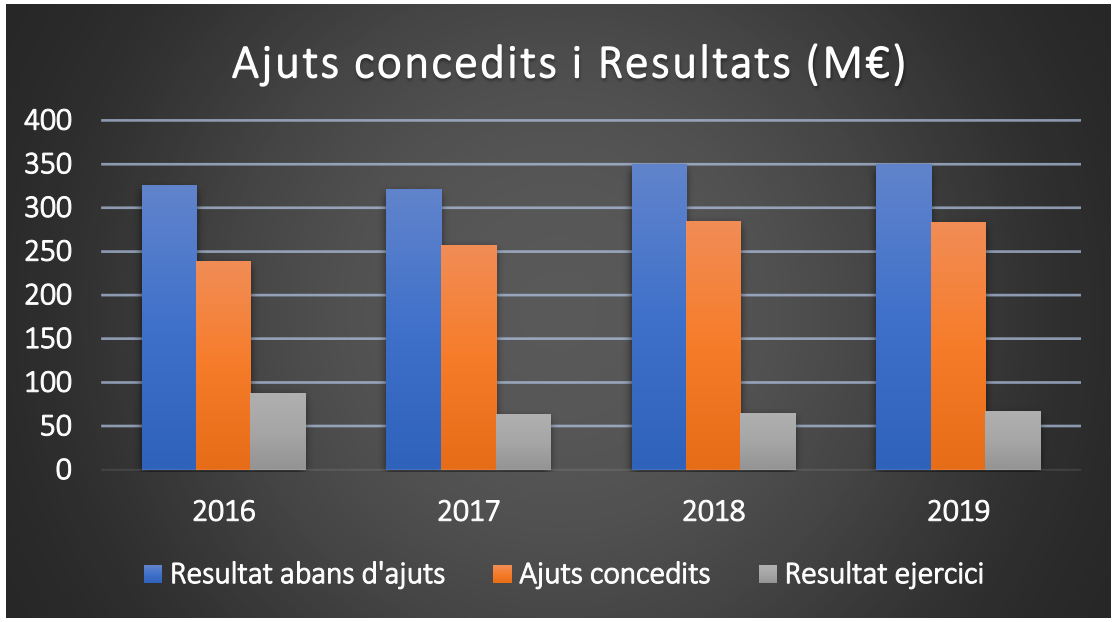

Ajuts i Resultats	2016	2017	2018	2019
Resultat abans d'ajuts	326	321	350	349
• Ajuts concedits	238	257	285	283
• Resultat exercici	87,8	63,4	64,8	66,2
• % ajuts /resultats previs	73 %	80 %	81 %	81 %

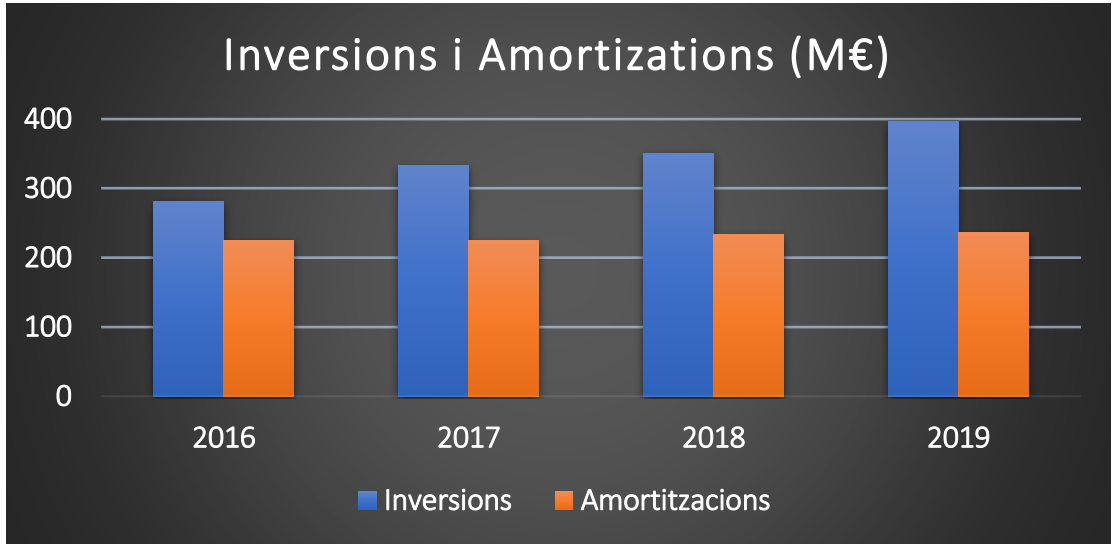

Inversions i Amortitzacions	2016	2017	2018	2019
Inversions	280	333	350	396
Amortitzacions	226	224	233	236
% inversions / Amortitzacions	124%	148%	150%	168%

Un Sector Econòmic: **OCUPACIÓ I VOLUNTARIAT**

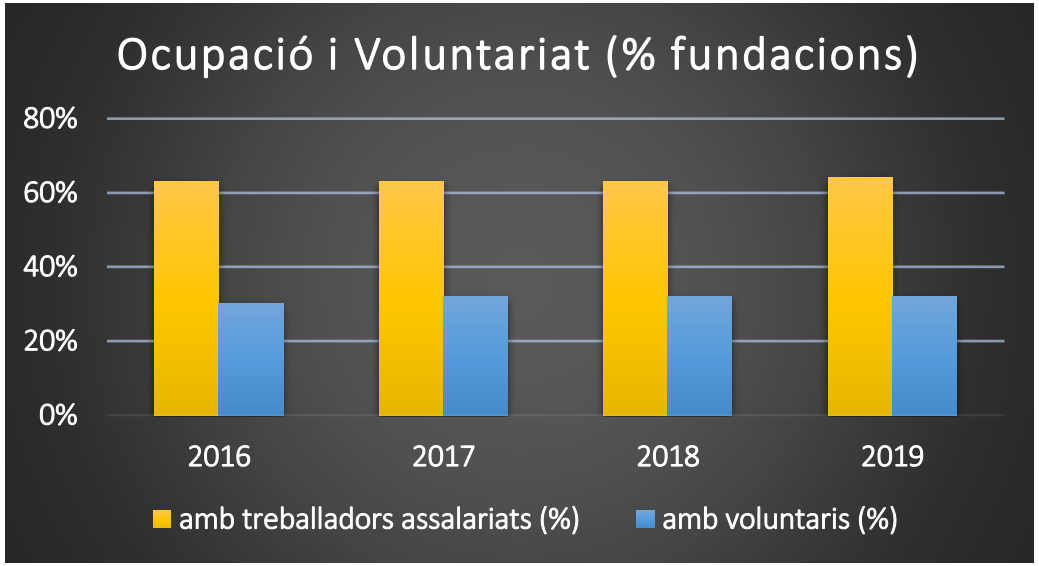

Fundacions	2016	2017	2018	2019
FUNDACIONS ACTIVES	2.022	2.011	2.028	1.989
• amb treballadors assalariats (%)	63 %	63 %	63 %	64 %
• amb voluntaris (%)	30 %	32 %	32 %	32 %

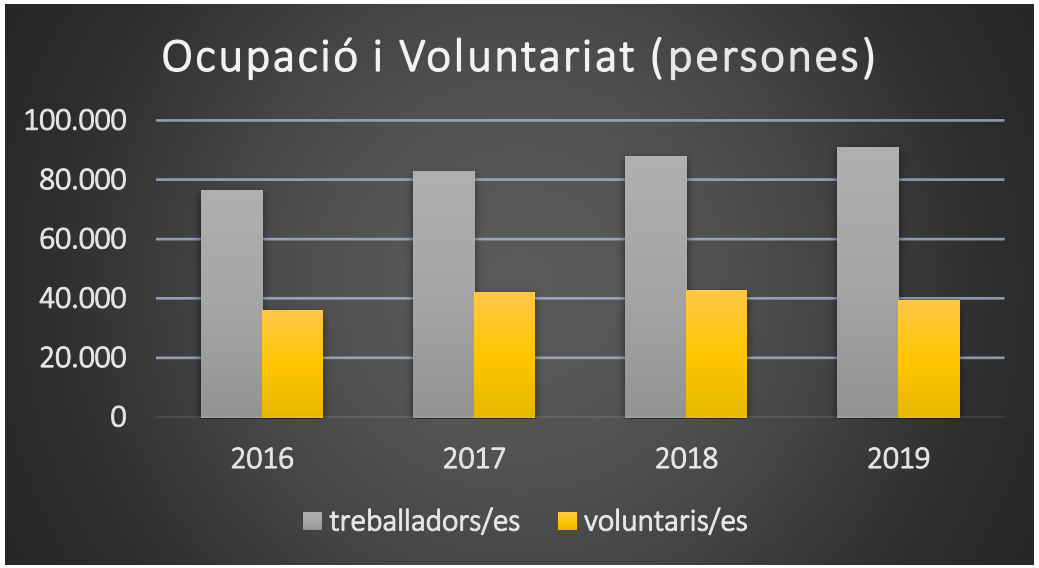

Treballadors i Voluntaris	2016	2017	2018	2019
• treballadors/es	76.383	82.688	87.950	90.911
• voluntaris/es	35.919	41.853	42.629	39.394
TOTAL	112.302	124.541	130.579	130.305

Un Sector Econòmic: **RESUM (Milions d'euros)**

VAB
3.611
3 anys 21%

1,6 % de Catalunya
3 anys 12%

Ingressos
5.318
3 anys 22%

Actius
9.275
3 anys 9%

Ajuts
283
3 anys 19%

Inversions
396
3 anys 41%

Ocupació
90.911
3 anys 19%

2,6 % de Catalunya
3 anys 8%

6. Filantropia

Filantropia: **INTRODUCCIÓ**

- Filantropia, etimològicament, ve de *Philos* (amor) i *Antropos* (al gènere humà), l'expressió la va crear Julià l'Apòstata el segle IV dC com alternativa a la caritat cristiana
- En filantropia son importants els diners, però també es important el temps dedicat, que és la base del voluntariat
- A nivell global hi ha experiències com *The Giving Pledge*, promogut el 2010 per Bill Gates i Warren Buffett, per comprometre's a donar en vida o al morir al menys el 50% dels seus patrimonis. En el 2021 eren 231 *pledgers* de 28 països

Prioritats filantropia a nivell global				
% nombre fundacions involucrades	Global	Europa	Amèrica Llatina	Àfrica
• Educació	35,1 %	27,5 %	45,5 %	55,2 %
• Àmbit Social	21,2 %	22,5 %	24,4 %	27,6 %
• Salut	20,4 %	18,0 %	25,8 %	31,0 %
• Cultura	17,7 %	16,9 %	26,7 %	
• Lluita conta la pobresa	16,3 %	16,8 %		
• Medi Ambient			23,8 %	
• Emprenedoria Social				24,1 %
• Drets Humans i Civils				20,7 %
Font.- Global Philanthropy Report, 2018 (enquesta 29.000 fundacions amb multiresposta)				

Filantropia: **DONANTS**

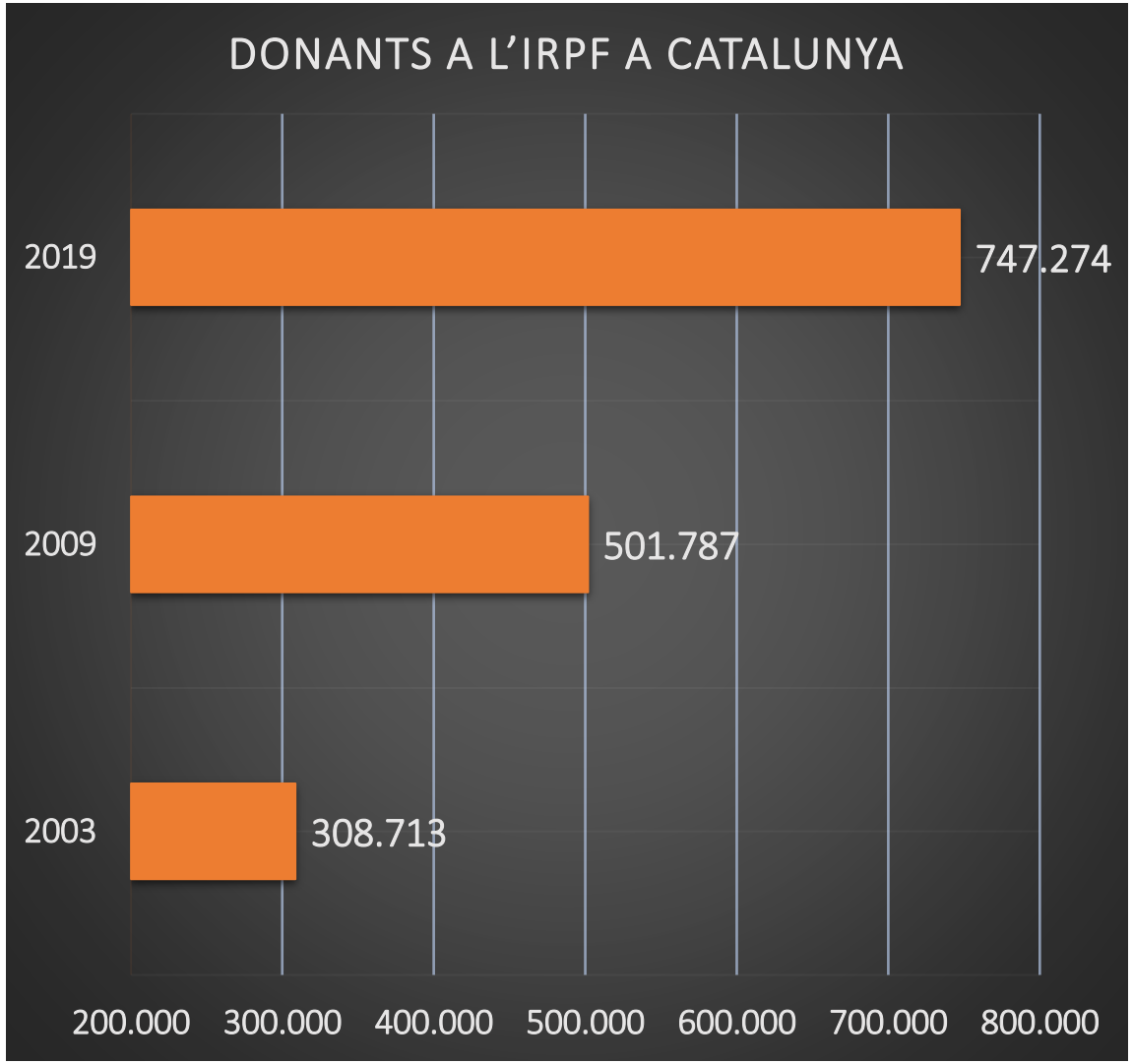

- En els darrers anys els donants a l'IRPF a Catalunya s'han multiplicat per **2,4** vegades
- Passant de representar un 10% de les declaracions a un **20%** de las declaracions
- Però, encara hi ha un **80%** dels declarants que no fan donacions.
- Va avançant la tendència cap a la socialització del mecenatge

Filantropia: **COMPARANÇA INTERNACIONAL**

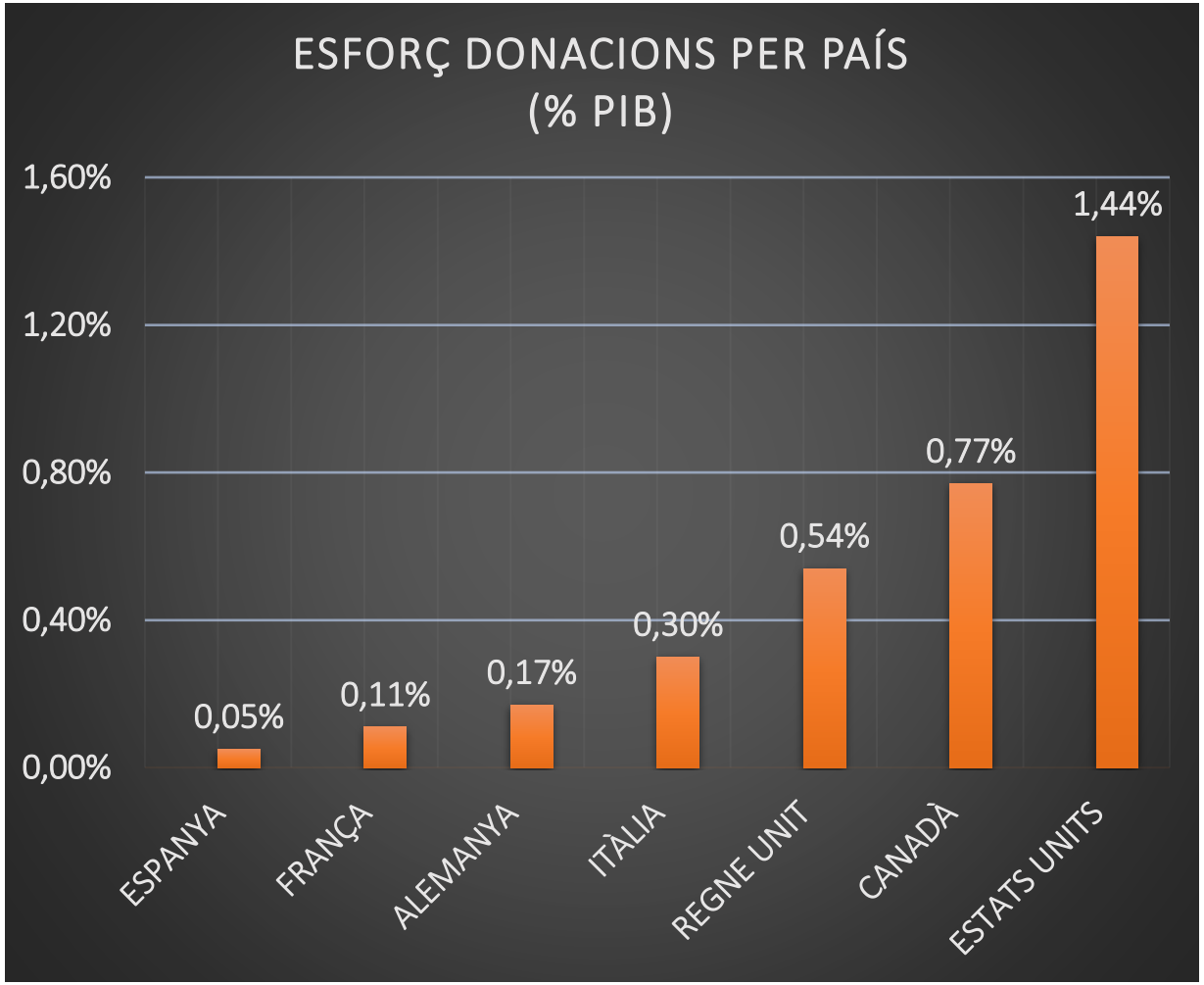

- A França la gent dona el doble que a Espanya, a Alemanya tres vegades més, a Itàlia sis vegades, al Regne Unit onze vegades, al Canadà quinze vegades, i als Estats Units trenta vegades més que a Espanya.
- Les causes d'aquesta situació es poden buscar a:
  - Poca sensibilitat de tornar a la societat
  - Pressió fiscal efectiva més alta que l'europea.
  - Imatge a vegades controvertida dels grans donants a la societat
  - Potser exagerada confiança en l'Estat.

7. Fiscalitat

Fiscalitat: **DEDUCCIONS FISCALS A LES DONACIONS**

IRPF	2002 a 2014	2015	2016 a 2018	2020 I 2021	Proposta PDeCAT	Proposta CCF
Els primers ... deducció ...	**no aplicable**	**150 € 50 %**	**150 € 75 %**	**150 € 80 %**	**150 € 90 %**	**300 € 90 %**
La resta ...	**25 %**	**27,5 %**	**30 %**	**35 %**	**50 %**	**50 %**
Amb 3 anys de permanència	**no aplicable**	**32,5 %**	**35 %**	**40 %**	**65 %**	**65 %**

- La primera regulació a Espanya es del 2002 (Llei 40/2002), que es manté inalterada 12 anys (2002-2014)
- Desprès el Ministre Montoro introdueix un canvi l'agost del 2014, aplicable a partir del 2016, amb una clàusula transitòria pel 2015, introduint una bonificació mes alta pels primers 150 euros, i també el concepte de recurrència en la donació
- El 2020 per la COVID-19, els límits pugen cinc punts
- En el 2021 s'inicia la tramitació de una Proposició de Llei per millorar les deduccions fiscals, a iniciativa del PDeCAT, actualment en tramitació al Congrés dels Diputats

Fiscalitat: **DEDUCCIÓ PER DONATIUS**

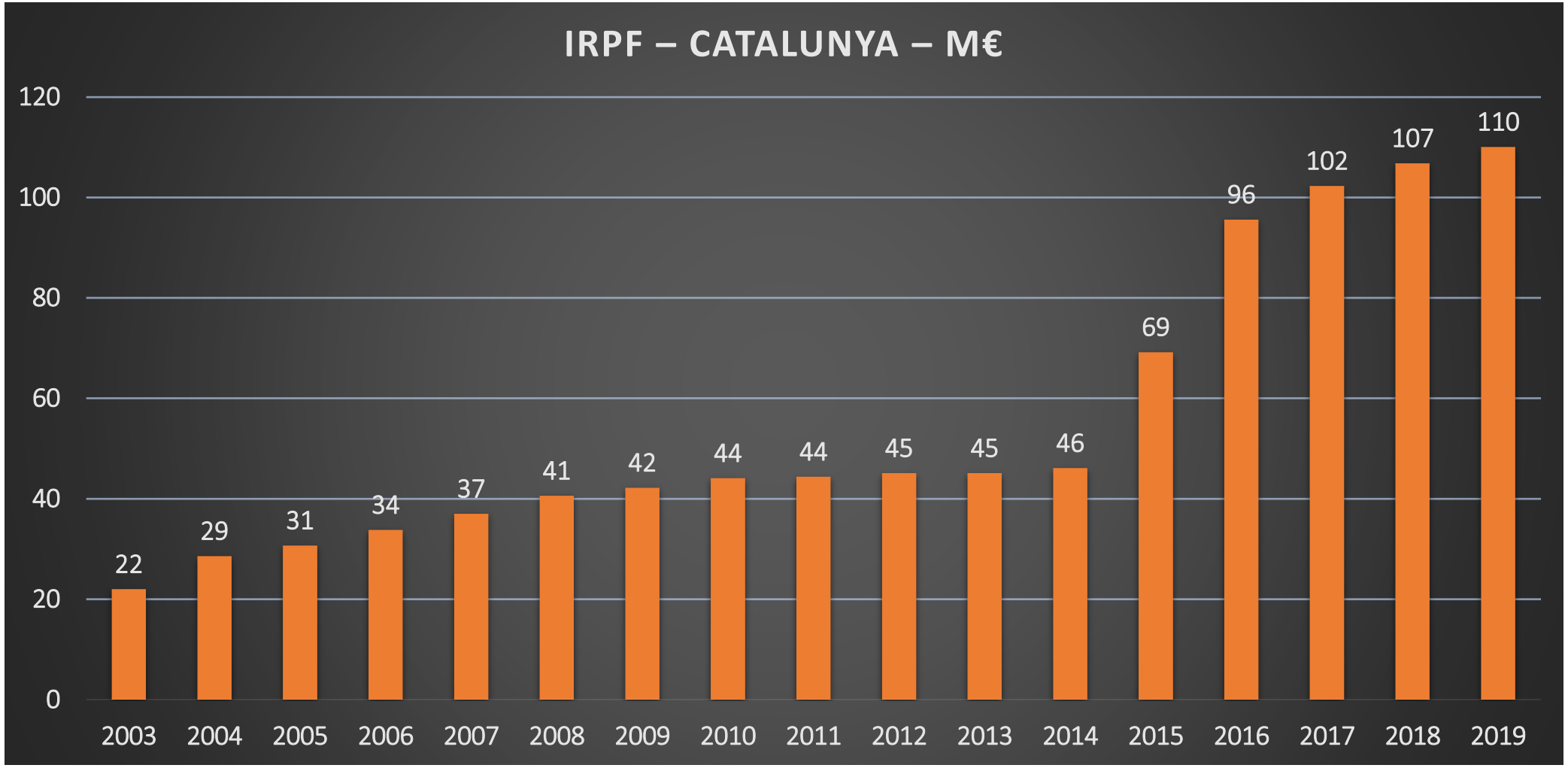

Fiscalitat: **INSTRUMENTS PER PERSONES JURÍDIQUES**

Conveni de Col·laboració Empresarial

- S'ha de aportar a una entitat inclosa a la Llei del Mecenatge (2002)
- Aportació econòmica a canvi de difondre la participació del col·laborador en les activitats d'interès general
- No aplicable a la difusió de marques i productes
- Deducció del 100% de la aportació com a despesa
- No constitueix una prestació de serveis, per tant no estar subjecte a l'IVA
- Sense límit de deducció

Conveni Patrocini Publicitari

- No cal que el receptor sigui una entitat inclosa en la Llei del Mecenatge (2002)
- Aportació econòmica a canvi de publicitat comercial
- Deducció del 100% com a despesa
- Subjecte a IVA
- Sense límit de deducció

8. Coordinadora Catalana de Fundacions

CCF: **TRETS BÁSICS**

Iniciada per les pròpies fundacions en el 1978 (44 anys)

FINALITATS

- Representació del sector davant de: la Administració Publica, altres institucions, i també, els mitjans de comunicació
- Facilitar la relació entre les fundacions del país: comissions, *networking*, trobades, etc.
- Serveis a les fundacions: assessorament, formació, serveis de suport i altri
- Assessorament als que volen constituir fundacions
- Difondre i fer conèixer el sector amb els treballs de l'Observatori de Fundacions

703 fundacions associades (2021) , de tots els sectors, amb tendència creixent

Única institució de segon nivell del sector fundacional de Catalunya

Registre de Grups d'Interès: Generalitat (2016.09.09, n. 363), Parlament (2017.03.15, n. 17194)

Utilitat Pública: La CCF te la consideració legal d'Associació d'Utilitat Pública

CCF: **FUNDACIONS ASSOCIADES**

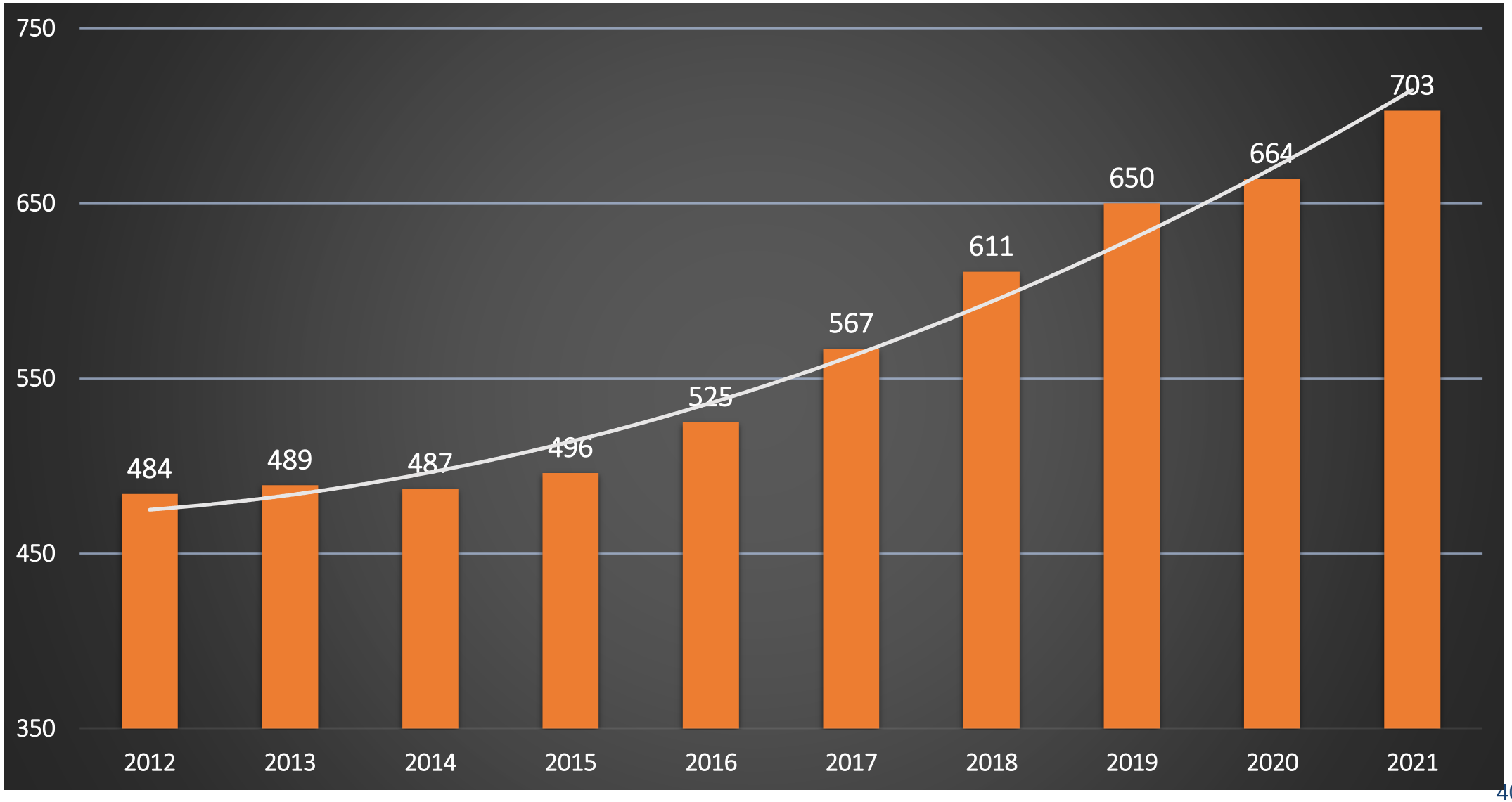

CCF: **CANVIS DELS DARRERS ANYS**

- **Socis.-** Tenim més socis que mai, hem passat de 487 (2014) a 703 (2021), un important creixement del **44%**

- **Formació.-** La formació s'ha reestructurat totalment, fent un important salt conceptual als sistemes més moderns d'aprenentatge

- **Comissions.-** Han passat de 2 (2014) a 5 (2019), multiplicant-se por **2,5 vegades.**
    - Comissió d'Educació
    - Comissió de l'Àmbit Social
    - Comissió de Tecnologia i Recerca
    - Comissió de Cultura
    - Comissió de Salut
    - Treballant en una nova Comissió de Fundacions Universitàries

CCF: **CANVIS DELS DARRERS ANYS**

- **L'Observatori de Fundacions.-** Fonamental per conèixer i estudiar el sector i permetre explicar-lo a al societat creant coneixement i opinió (2017). Ha publicat papers de recerca i també de profundització en els diferents àmbit d'actuació funcional i territorial de les fundacions del país, que es poden consultar a la web de la Coordinadora

- **Exemple de publicacions de l'Observatori: Els Papers de Recerca.-**
  - 2018.09. Definicions jurídiques, funcions i visions polítiques de les fundacions europees
  - 2019.12. Les fundacions a Catalunya, un sector econòmic (2016-2017)
  - 2020.10. La economia social i les fundacions. Una visió europea
  - 2021.04. Cap a una filantropia universal. les associacions de fundacions a escala global i local
  - 2021.05. Les fundacions a Catalunya. Un marc estratègic d'actuació
  - [pendent edició] Les fundacions a Catalunya. Un sector econòmic (2016-2019)
  - [pendent edició] Col·laboració Públicoprivada: antinòmia, oxímoron o construcció de futur

CCF: **CANVIS DELS DARRERS ANYS**

- **Govern, direcció.-** Hem renovat la Junta Directiva i la Gerència, modernitzant els processos i les activitats, disposant d'una nova seu social.
- **Gènere.**- Desprès de la darrera renovació de la Junta Directiva (2020) un 54% del seus membres son dones, dels càrrecs de la Junta el 50%, i la gerent es una dona.
- **Estatuts**.- Desprès d'un treball profund i laboriós es van renovar profundament els Estatuts de la Coordinadora impulsant la modernització, i la exigència, adaptant-se a les millor pràctiques existents de govern corporatiu (2020): ètica, transparència, gènere, bon govern, participació, limitació de mandats, etc.
- **Recursos.-** Funcionem amb els ingressos de les quotes de les fundacions associades, la formació, i els patrocinis d'activitats concretes, sense haver rebut mai una subvenció pública
- **Tot això ha portat a una imatge d'un nou dinamisme, compromís, i professionalització de la Coordinadora al servei de les Fundacions.**
- **La Coordinadora Catalana de Fundacions, a la actualitat, representa més del 70% dels valors econòmics del sector fundacional de Catalunya**

9. Els camins del futur

Els camins del futur: **EL TARANNÀ ESPECIAL DEL PAÍS**

- Estem en un país en què la gent ha estat capaç d'organitzar-se, des de la societat civil, per resoldre els problemes de la comunitat, quan aquests apareixen, sense esperar que els resolgués el poder polític
- Catalunya és un país que ha trobat històricament els camins per situar-se i prosperar
  - malgrat la manca quasi absoluta de recursos naturals moltes muntanyes, i poca aigua i terra fèrtil
  - en poden ser exemples, l'expansió mediterrània a l'Edat Mitjana, o en la revolució industrial del segle XIX.

- Tot això ha estat possible pel tarannà especial dels catalans i catalanes que s'ha anat forjant amb els anys, creant un imaginari col·lectiu de tall europeu

- Amb elements com:

  - La personalitat oberta i dialogant
  - La cultura de l'esforç
  - Una certa frugalitat
  - El respecte per la pròpia identitat

Els camins del futur: **LA NECESSITAT DE VALORS**

- Estem en un permanent canvi cap a la superficialitat perdent els valors de la Iil·lustració, la separació de les creences i del coneixement
- Qui crea les creences del món?, no només les religioses, també les creences cíviques, las de convivència, de comportament, d'il·lusions
- “Ser un mateix, ser individu, requereix valor” [Francesc Torralba]
- “La política es radicalitza perquè la majoria avui no pensa el que creu” [Ferran Toutain]

- Cal un esforç per positivar la visió dels ciutadans remarcant les coses que funcionen
- Necessitem una societat motivada, il·lusionada amb la tasca col·lectiva de tirar endavant el país, disposada a fer els esforços que calguin
- Hem d’aconseguir dinamitzar la capacitat d’aportar positivament al país i a la comunitat de la ciutadania
- Calen valors sòlids, de soca-rel: ètica, esforç, lluita, solidaritat, tolerància, inclusió.

Els camins del futur: **LA COL.LABORACIÓ PÚBLIC- PRIVAT**

- La col·laboració públic-privat és un valor històric de Catalunya, és l'extraordinari valor de la gent, de la societat civil en un país sense estat, que ha hagut d'espavilar-se per resoldre els seus problemes al llarg de la història
- Cal recordar que no nomes hi ha les Administracions públiques i les empreses privades. Hi ha unes altres entitats que ajunten el millor i eviten el pitjor de cada part, les entitats de la societat civil sense afany de lucre amb vocació de servei al interès general: les fundacions

- Avui dia pràcticament una tercera part del sector educatiu i del de salut, i una part encara mes gran del serveis d'atenció a les persones, a Catalunya, els porten fundacions

- Les fundacions han fet coses que ningú no feia i que eren necessàries per tirar endavant el país

- Els problemes de la humanitat ja son tant globals i seriosos que cal ajuntar esforços públics i privats per poder assumir els reptes

Els camins del futur: **LA TRANSPARÈNCIA I EL CONTROL**

- Les fundacions cal repetir-ho tenen que complir amb regulacions molt severes de transparència amb un munt d'obligacions de tota mena
- A la vegada, estan controlades, d'una forma estricte, pel Protectorat, que té capacitat de sanció. S'ha de veure que no hi hagi conflicte d'interessos, fer declaracions responsables, presentar auditories i estats financers, i també, balanç social i informes de govern corporatiu, ...
- A més els patrons no cobren i son els responsables amb el seu patrimoni

- La complexitat de tot plegat la reconeix la pròpia Llei del Protectorat de les Fundacions (Llei 21/2014) quan diu en el seu preàmbul: «*L'actuació* [del Protectorat] *se subjecta al dret administratiu, per tal com* ***exerceix prerrogatives*** *pròpies de l'Administració pública sobre entitats de naturalesa jurídica privada que en altres persones jurídiques d'idèntica naturalesa* ***es considerarien exorbitants***»

Epíleg

Epíleg: **EL FOMENT DE LES FUNDACIONS**

- Estem en un món progressivament complex, el polítics pensen més en les eleccions que en el real desenvolupament de la societat i dels ciutadans, creix la mentida (fake news), la intolerància que dificulta el diàleg, es fa palesa la **dificultat de desenvolupar un pensament propi** per la incidència dels estereotips creats no se sap molt be per qui, o amb quina finalitat

- En aquest món cal **valorar la feina de les fundacions**, el seu tarannà de profunda humanitat, de valors, de servei generós a la comunitat

- Si creiem que les fundacions fan una aportació positiva a la societat, caldria fer una reflexió sobre la **necessitat de fomentar les fundacions**, en el món de les iniciatives privades, però també en el marc de les polítiques públiques, esperonant tant la creació de noves fundacions, com l'esperit fundacional de treballar i aportar per ajudar a resoldre els problemes dels demès.

- Una **tasca important i il·lusionant** pels propers anys

Epíleg: **UNES PARAULES**

«La ciutadania ha de ser conscient de la tasca ingent que fan les fundacions en la nostra societat, arribant allà on les administracions no ho fan»

«Cal conèixer més i millor el paper que fan les fundacions»

Lourdes Ciuró

Consellera de Justícia. Generalitat de Catalunya

19 de maig de 2022

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA

AGENCIA TRIBUTARIA (2019): *Estadístiques dels declarants de l'IRPF 2003-2019.* Web: *sede.agenciatributaria.gob.es*

COORDINADORA CATALANA DE FUNDACIONS (2022): *Publicacions de l'Observatori*. Web: *ccfundacions.cat*

FÂBREGAS, Pere-A. i VÁZQUEZ, Silvina (2019): *Les fundacions a Catalunya, un sector econòmic. Dades i paràmetres 2016-2017.* CCF, OdF

FÂBREGAS, Pere-A. i VÁZQUEZ, Silvina (en edició): *Col.laboració Públicoprivada: antitòmia, oxímoron o construcció de futur?.* CCF, OdF

FÀBREGAS, Pere-A. (2020): *L'economia social i les fundacions. Una visió europea*. CCF, OdF

FÀBREGAS, Pere-A. (2020): «Uns valors tan necessaris». *Diari de Tarragona*, 13 novembre 2020.

FÀBREGAS, Pere-A. (2021): *Les Fundacions a Catalunya. Un marc estratègic d'actuació.* CCF, OdF

FÀBREGAS, Pere-A. (2021): «Un impuls necessari a la filantropia». *La Vanguardia*, 5 desembre 2021.

FÀBREGAS, Pere-A. (2022): «La implicació de la ciutadania amb la societat. Les associacions d'utilitat pública: el cas de l'AMCTAIC». *Butlletí d'Arqueologia Industrial i de Museus de Ciència i Tècnica,* n. 86, febrer 2022.

IDESCAT (2022): *Anuari Estadístic de Catalunya. W*eb: *idescat.cat*

OBSERVATORI DE FUNDACIONS (2020): *La composició de gènere a les fundacions.* CCF, OdF

OBSERVATORI DE FUNDACIONS (2022) *Persones donants i deduccions fiscals de la donacions a Catalunya, 2003-2019. CCF, OdF*

JOHNSON, Paula D. (2018): *Global Philanthropy Report, 2018.* The Hauser Institute for Civil Society at the Center for Public Leadership, HARVARD Kennedy School

PORTER, Michael (1999): «Philanthropy's New Agenda: Creating Value». *Harvard Business Review*

VÁZQUEZ, Silvina i FORNIÉS, Albert (en edició): *Les fundacions a Catalunya, un sector econòmic. Dades i paràmetres 2016-2019.* CCF, OdF

Gràcies

Coordinadora
Catalana de Fundacions